

SVEUČILIŠTE U ZADRU

SENAT

KLASA: 602-04/14-08/25

URBROJ: 2198-1-79-12/14-08

Zadar, 28. siječnja 2014.

Na IV. redovitoj sjednici u akad. god. 2013./2014. održanoj 28. siječnja 2014. Senat Sveučilišta u Zadru jednoglasno donosi sljedeću

DEKLARACIJU o malom ribolovu

S obzirom na to da, po čl. 35. i 37. Zakona o morskom ribarstvu, 1. siječnja 2015. prestaju važiti odobrenja za obavljanje malog ribolova, tog datuma iz društveno-gospodarskog sustava otočnih i primorskih kopnenih naselja, osobito zbog toga što se više neće moći koristiti jednoslojne mreže stajačice, iščeznut će:

1. važan oblik dopunske gospodarske djelatnosti koja upotpunjuje u pravilu krhke obiteljske zajednice, posebno one na otocima;
2. dio svakidašnjeg života s kojim su povezani običaji, vještine (primjerice izrade i krpanja mreža) i drugi oblici materijalne i nematerijalne kulturne baštine (leksik povezan uz ribarske alate, tehnologije, morske organizme koji se love tradicionalnim alatima – cijeli jedan svijet iz područja *ars halieutica* i dr.);
3. način priskrbljivanja obiteljskih kućanstava brojnim konzumnim morskim organizmima koji se ne mogu uloviti ili se vrlo rijetko love drugim ribarskim alatima što se izravno odražava na siromašenje raznovrsnosti tradicijskih jela, zdrave prehrane i dr. (alternativa je kupovina tih organizama na ribarnicama zbog čega treba putovati u udaljene gradove na kopnu i pri tome trošiti značajna financijska sredstva, što je za prevladavajuće staro stanovništvo u pravilu teško izvedivo, skoro nemoguće);
4. sa svime gore povezanim bitna sastavnica identiteta hrvatskoga primorskog prostora.

To što se uz gospodarski i sportsko-rekreacijski ribolov u zemljama Europske Unije ne prakticiraju drugi oblici ribolova ne znači da je kategorija malog ribolova presedan kojim Hrvatska narušava europsku pravnu stečevinu i sustavno ugrožava bioraznolikost jadranskoga morskog ekosustava. Presedan je u europskim okvirima zapravo sljedeći: površinom mala zemlja poput Hrvatske ima 1246 otoka i otočića, te je njezin iznimno usitnjen i u prostoru raspršen otočni društveno-gospodarski sustav čini stotine podsustava koji u okolnostima izrazite depopulacije (koja ne postoji samo na nekoliko velikih hrvatskih otoka) i nepovoljnoga dobnog i ekonomskog sastava stanovništva izrazito labilan i krhak pa je svaki udarac na postojeće, ionako teško stanje, snažan katalizator daljnjih i nesagledivih negativnih procesa.

Probleme krivolova, tj. korištenja brojnijih alata (ali i veće duljine mreža) od onih koji su trenutačno dopušteni, nepoštivanja sezonskih ili teritorijalnih lovostaja te izlovljavanje morskih organizama u količinama koje su veće od dopuštene nije dobro rješavati drastičnim ukidanjem cijele kategorije maloga ribolova već ih je potrebno rješavati sustavnim nadzorom, strožim kaznama, ali i podizanjem svijesti (utemeljene na potrebnim znanjima) sustavnim savjetodavnim radom s malim ribarima (u obliku radionica, stručnih predavanja, tiskanja stručnih i široj populaciji razumljivih edukativnih materijala i sl.).

Sukladno navedenom, kao akademska zajednica koja sustavno istražuje različite prirodoslovne, humanističke, društvene, biotehničke i tehničke aspekte razvitka hrvatskoga primorskog prostora i na toj platformi obrazuje mlade i kompetentne stručnjake koje pripremamo za aktivan angažman koji će pridonijeti održivom, pametnom i uključivom razvitku (programskoj osnovici Europske Unije po strateškom dokumentu *Europa 2020*), smatramo neprimjerenom, nepotrebnom, neprihvatljivom i za stanovnike Jadranske Hrvatske, posebno otočane, izrazito negativnom mjeru ukidanja kategorije maloga ribolova. Predlažemo stoga zadržavanje te kategorije, uz jasno definiranje prava i obveza malih ribara te njihovo sustavno educiranje s obzirom na potrebu održivoga gospodarenja dragocjenim morskim resursima.

Hrvatska je sredozemna zemlja bogate pomorske tradicije u kojoj ribarstvo ima istaknuto značenje. Usmjeravanje ribolova u profesionalnu i sportsko-rekreacijsku sferu previđa višestruko značenje ribolova za domaće stanovništvo te predstavlja ozbiljan udarac na identitet ali i egzistenciju primorskog stanovništva, osobito onoga na otocima. Očekujemo da će Vlada Republike Hrvatske Saboru predložiti kvalitetno zakonsko rješenje koje će istodobno uvažiti društvene i gospodarske potrebe stanovništva kao i opravdana nastojanja za zaštitu jadranskoga morskog ekosustava.

Rektor:

Prof. dr. sc. Ante Uglešić

Dostaviti:

1. prof. dr. sc. Ivi Josipoviću, predsjedniku Republike Hrvatske,
2. mr. sc. Zoranu Milanoviću, predsjedniku Vlade Republike Hrvatske,
3. Josipu Lekiću, dipl. iur., predsjedniku Sabora Republike Hrvatske,
4. Tihomiru Jakovini, dipl. ing. agr., ministru poljoprivrede u Vladi Republike Hrvatske,
5. medijima.